

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 19, 10432 ΑΘΗΝΑ
Τηλ/φαξ: 2108834818, 2108827017

Αθήνα 14/4/2022
Αρ.Πρωτ.: 124

Προς: Υφυπουργό Εργασίας &
Κοινωνικών Υποθέσεων,
κα Δ. Μιχαηλίδου

Θέμα: Υπουργική Απόφαση για τις Προϋποθέσεις Ίδρυσης και Λειτουργίας Μονάδων Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας (ΜοΠΠ) από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Αξιότιμη Κυρία Υφυπουργέ,

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, που συστήθηκε και λειτουργεί ως ανεξάρτητο και αυτοδιοίκητο Ν.Π.Δ.Δ. εκπροσωπώντας επιστημονικά και επαγγελματικά τους Κοινωνικούς Λειτουργούς της χώρας, έχοντας ως θεσμική αποστολή του τη συμμετοχή του στο σχεδιασμό της κοινωνικής πολιτικής μέσω της μελέτης, της γνωμοδότησης και της παρέμβασης επί των κοινωνικών προβλημάτων, σας καταθέτει τις απόψεις του αναφορικά με την υπό έκδοση Υπουργική απόφαση για τις Προϋποθέσεις Ίδρυσης και Λειτουργίας Μονάδων Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας (ΜοΠΠ) από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Κατά την άποψη μας η υπουργική απόφαση στο σύνολό της χαρακτηρίζεται από ανεπάρκεια θεσμικών προβλέψεων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών, και επαναφέρει πρότυπα παρελθούσης παιδικής προστασίας που η επιστημονική κοινότητα έχει καταδικάσει και συνδέσει με βλαπτικές επιπτώσεις και επαναθυματοποίηση ήδη τραυματισμένων ψυχοκοινωνικά παιδιών.

Η έκδοση αυτής της ΥΑ έρχεται σε σύγκρουση με τις προσπάθειες που καταβάλλονται τα τελευταία χρόνια για την προώθηση της αναδοχής και της υιοθεσίας ως αποκλειστικών εναλλακτικών μορφών παιδικής προστασίας.

Η παραμονή παιδιών σε ιδρύματα έστω και μια μέρα είναι κακοποιητική από μόνη της όποιες και αν είναι οι προδιαγραφές τους. Κατά συνέπεια, η Πολιτεία θα έπρεπε να προχωρήσει στη θεσμοθέτηση Προγράμματος άμεσης τοποθέτησης των παιδιών που φιλοξενούνται στα ιδρύματα σε ανάδοχες οικογένειες και στη απαγόρευση της εισαγωγής παιδιών σε ιδρύματα.

Σε αυτή τη λογική σε μία Υπουργική Απόφαση θα έπρεπε να προβλέπεται ρητά η απαγόρευση ίδρυσης νέων ιδρυμάτων παιδικής προστασίας, να απαγορεύεται η εισαγωγή και η φιλοξενία παιδιών ηλικίας 0-5 ετών και στα ήδη λειτουργούντα ιδρύματα να προβλεφθεί η απασχόληση ενός Κοινωνικού Λειτουργού ανά 8 φιλοξενούμενα παιδιά για την υλοποίηση προγραμμάτων αναδοχής & υιοθεσίας.

Αντιθέτως, η υπό διαβούλευση Υπουργική απόφαση περιέχει μέτρα και ρυθμίσεις που διαιωνίζουν την ιδρυματική προστασία και μάλιστα ως την κυρίαρχη μορφή εναλλακτικής παιδικής προστασίας, σε μια θεώρηση που κυριαρχούν δομικά χαρακτηριστικά χώρων και τυπικά προσόντα προσώπων φροντίδας ενώ παραγνωρίζονται ή απουσιάζουν εντελώς ουσιαστικά ζητήματα και προϋποθέσεις που σχετίζονται με την κάλυψη βασικών ανθρώπινων αναγκών συναισθηματικής εγγύτητας και δημιουργίας πρωταρχικών δεσμών.

Μάλιστα, με το άρθρο 1 παράγραφος 1 κατά ένα περίεργο τρόπο ορίζεται ότι σκοπός των ΜοΠΠ είναι: α) Η αποκατάσταση των παιδιών σε οικογενειακό περιβάλλον, είτε μέσω της επανασύνδεσής τους με τη βιολογική τους οικογένεια, είτε μέσω των θεσμών της αναδοχής και της υιοθεσίας. Με τον τρόπο αυτό, φαίνεται η αναδοχή και η υιοθεσία να εξαναγκάζονται να περάσουν μέσα από το ίδρυμα παρά το γεγονός ότι υπάρχει ως μεθοδολογία και η επείγουσα αναδοχή για την αποφυγή της εισαγωγής σε ίδρυμα.

Ιδιαίτερα μας λυπεί ότι οι τιθέμενες προδιαγραφές που αφορούν σε δυναμικότητα, στελέχωση, ηλικιακό διαχωρισμό, κτιριακές υποδομές κ.ο.κ. συντηρούν τη λογική του παραδοσιακού ιδρύματος, απέχουν πολύ από τις σύγχρονες προσεγγίσεις για την προστασία των παιδιών, επιτρέποντας μάλιστα κερκόπορτες για την καταπάτηση βασικών δικαιωμάτων του παιδιού όπως το δικαίωμα του σε μια οικογένεια, το δικαίωμα συμμετοχής και έκφρασης, συνηγορίας, το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής, το δικαίωμα της προστασίας της ευαλωτότητας του και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του.

Ακόμα και η θεσπιζόμενη υποχρέωση των ήδη λειτουργούντων Δομών Παιδικής Προστασίας να προσαρμοστούν με αυτές τις προδιαγραφές δεν προβλέπεται να είναι άμεση αλλά τους δίνεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν για τουλάχιστον ένα έτος ακόμα και δεν προβλέπεται να αφορά εξίσου ιδιωτικές και δημόσιες δομές.

Η πρόβλεψη στο άρθρο 9, παρ. 3 ότι η τοποθέτηση ενός παιδιού σε ΜοΠΠ γίνεται, αφού πρώτα εξεταστεί η πιθανότητα τοποθέτησης σε μονάδα ΝΠΔΔ και έχει ληφθεί αρνητική απάντηση, ενώ οι προδιαγραφές λειτουργίας των ΝΠΔΔ δομών δεν έχουν καθοριστεί με σχετική νομοθεσία και ακόμα εκκρεμούν τα Προεδρικά Διατάγματα με τους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας τους, έχουμε την άποψη ότι αντιτίθεται στη συνολική θεώρηση των αναφερόμενων όρων διαβίωσης των παιδιών στα ιδρύματα δημιουργώντας έτσι δομές ιδρυματικής παιδικής προστασίας δύο ταχυτήτων.

Με αφορμή το άρθρο 10, παρ. 3 που αφορά την υποχρέωση εκ μέρους των ΜοΠΠ να ενημερώνουν εντός 30 ημερών Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων ή Περιφερειών για να εκκινήσουν τις διαδικασίες στήριξης και αποκατάστασης της οικογένειας των

φιλοξενούμενων παιδιών, για ακόμα μια φορά σας επισημαίνουμε για μια ακόμη φορά την ελλιπή στελέχωση και την έλλειψη κοινωνικών λειτουργιών στις προαναφερόμενες υπηρεσίες και την επείγουσα αναγκαιότητα για την άμεση πραγματοποίηση προσλήψεων Κοινωνικών Λειτουργών με επείγουσες διαδικασίες.

Τέλος, η πρόβλεψη του Σχεδίου Νόμου που προβλέπει εναλλακτικά την απασχόληση Κοινωνικού Λειτουργού ή Επιμελητή Κοινωνικής Πρόνοιας έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του Κοινωνικού Λειτουργού.

Κα Υφυπουργέ,

Ο Σύνδεσμός μας, τα μέλη του οποίου καθημερινά εξυπηρετούν οικογένειες σε κίνδυνο στο πεδίο δράσης και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να παραμείνουν λειτουργικές, σας καταθέτει την πλήρη αντίθεσή του για την παρούσα υπουργική απόφαση καθώς ελλοχεύει τον κίνδυνο της συντήρησης των ιδρυματικών πλαισίων, δημοσίων και ιδιωτικών.

Πάνια αντίληψή μας είναι η ανάγκη ενίσχυσης του μηχανισμού κοινωνικών υπηρεσιών στο πεδίο της πρόληψης απομακρύνσεων και κοινοτικής στήριξης της οικογένειας και παράλληλα η θεσμοθέτηση της αναδοχής και της υιοθεσίας ως αποκλειστικών εναλλακτικών μορφών παιδικής προστασίας, η εφαρμογή ειδικού εθνικού προγράμματος για την τοποθέτηση όλων των παιδιών που φιλοξενούνται σε ιδρύματα σε ανάδοχες οικογένειες και η οριστική κατάργησης της κλειστής φροντίδας παιδιών μέσω ΜοΠΠ.

Σε αυτή την κατεύθυνση θέτουμε εαυτόν στην υπηρεσία σας ώστε να συμβάλλουμε μέσα από την εμπειρία μας, την τεχνογνωσία μας και την επιστημονική μας ταυτότητα στο σχεδιασμό ενός ολιστικού, βιώσιμου, ωφέλιμου και αποτελεσματικού μοντέλου κοινωνικής και παιδικής προστασίας

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διασαφήνιση και συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος		Ο Γεν. Γραμματέας
		
Τριανταφυλλιά Αθανασίου		Γεώργιος Λουκάς